

nastavila za administratorja škofije. Ta je šel povsod na roko vladi in našel je nekaj malo duhovnikov, ki so ga podpirali. Eden najgorečnejših med njimi je bil Senczykowski, odlikovanec društva za širjenje pravoslavja. V gimnaziji ne samo, da je razlagal katoliški verouk popolnoma v katoliški cerkvi nasprotnem zmislu in zlorabil svojo službo, da je delal propagando za pravoslavje, ampak živel je tudi tako nedostojno in govoril učencem take reči, ki so bile v kričečem nasprotju z javno moralo, da se je boljši del učencev nad njim zgražal. Slednjič se je njegovih zločinov že preveč nabralo in postali so tako kričeči, da ga je tudi vlada morala odstaviti in pregnati v Sibirijo, kjer je umrl. Žilinski je pa slednjič šel vase, odstopil od svoje uzurpatorske časti in se spravil z Rimom.

Razume se, da so take razmere morale razdvojiti dušo mladega Zdziechowskega in jo napolniti z grenkobo.

Od l. 1879. do 1880. je študiral profesor Zdziechowski v Peterburgu, od leta 1888. do 1883. pa v Dorpatu. Velik vpliv je imel tukaj nanj profesor Wiskowatow. Leta 1883. je bil v Zagrebu, kjer se je naučil hrvaškega jezika in se seznanil s hrvaškim slovstvom in jugoslovanskimi razmerami.

Vsak človek je produkt raznovrstnih sil in vplivov, ki so delovali nanj. Ako hočemo razumeti človeka, moramo zasledovati te sile in

vplive, jih analizirati, vzeti takorekoč pod drobno-gled, preiskavati njihove medsebojne stike in vezi in šele potem dobimo večalimani natančno sliko dotičnega moža. Veliki francoski kritik Taine je hotel vsakega pisatelja razložiti takorekoč na tri komponente: narava, kraj in čas in vzgoja. Poleg narave, ki tvori individualnost vsakega človeka, posega globoko v njegovo duševno sestavino tudi celo okrožje, iz katerega je izšel, kraj in čas, kjer se je rodil, in vzgoja, katero je užival, oziroma učitelji, ki so imeli nanj vpliv. V naši razpravi ne morem preiskati in predstaviti vseh teh elementov. Saj mi ne gre za to, da bi podal Slovencem celotno sliko zanimive postave profesorja Zdziechowskega, ampak ga hočem samo predstaviti na prvi pogled.

Poleg njegove originalne individualnosti je treba vpoštevati milje, v katerem je vzrastle in se razvil: oddaljeno belorusko gubernijo, kjer se ostanki staropoljske katoliške kulture bore z nalivom barbarstva in destruktivskih sil, čas po zadnji poljski vstaji v dobi najhujšega pritiska ruske birokracije — in vpoštevati je še treba može, ki so imeli vpliv na njegov duševni razvoj. Tu je treba imenovati zlasti dva moža, ki sta zapustila na Ruskem mnogo vdanih učencev in katerih duh živi in bo še dolgo živel v najplemenitejšem delu ruske družbe. Ta dva moža sta bila Vladimir Solovjev in Vladimir Spasovič. (Konec.)

SANJE.

Zložil Bogumil Gorenjko.

Pa ležal sem
na smrtni postelji,
in ni ga bilo,
da svečo bi prižgal,
da križ bi mi podal,
da molil bi pri zglavju
za dušo — grešnico.

In takrat videle
so mrtve mi oči,
da vse življenje moje
nihče me ljubil ni.

TROJE PISEM.

Zložil A. Ž.

Ali ti nisem
pisal pozdrava?
Ti si pa mislila,
da to nič ni.

Ali ti nisem
pisal zvestobe?
Ti si pa pravila,
da vse nič ni.

Ali ti nisem
pisal slovesa? —
Kaj so objokane
tvoje oči? ...

SRBSKA NARODNA.

Bogumil Gorenjko.

Mlada deva šla po vodo,
nad studenec se sklonila,
sama sebi govorila:
»Jao mene, kak sem lepa,
pa da imam zelen venček,
bila bi še lepša vsa! —
Rada bi ljubila rada
jaz pastirčka Kostadina,
ki med ovčkami mi hodi
kakor mesec sredi zvezd!«

